

60 שלשה אחיו, ששנים מהן נשואין לשתי אחיות, או אחד נשוי
 61 לאשה ואחיו נשוי לבתה, או אחד לאשה והשני לבת בתה, או
 62 לאשה ולבת בנה, ומתו שניהם, הרי נשותיהן אלו חולצות ולא
 63 מתייבמות לאח השלישי, משום ששתיהן זקוקות לו, ונמצא שכל
 64 אחת מהן היא קרובת זקוקתו ואסורה עליו ביבום. ורבי שמעון
 65 פוטר את שתיהן מן היבום ומן החליצה מן התורה, מהטעם
 66 שיבואר בסמוך. ואי סלקא דעתך דקסבר רבי שמעון זיקה ככנסה
 67 דמא' וצירור בן, הרי מיד במיתת ראובן נחשבת רחל כאשת לוי,
 68 ואם כן לייבם לקמייתא ותיפטר איך – ייבם את רחל ותיפטר לאה
 69 לגמרי משום ערות אחות אשתו, ומדוע שתיהן פטורות.
 70 מתרצת הגמרא: אמר רב עמרם, מאי רבי שמעון פוטר, נמי פוטר
 71 הוא בשנית, שהיא לאה שנפלה אחרונה. דוחה הגמרא: והתניא
 72 רבי שמעון פוטר בשתייהן, ואיך יתכן לומר שאינו פוטר אלא את
 73 לאה בלבד. מתרצת הגמרא: אמר רבא, מדובר בראובן ושמעון
 74 שנשואים לשתי אחיות וגם לאשה ובתה וצירור ג, ומאחר שזיקה
 75 ככנסה' מיד במיתת ראובן נעשית אחת מנשותיו ככנסת לוי, ועל
 76 כן פוטר רבי שמעון את השנייה שפוטג אחיות זה שהיתה נשואה
 77 לשמעון, והשנייה שפוטג של אם ובתה זה שהיתה נשואה לשמעון,
 78 משום שאחת מהן היא קרובת כנסת לוי ונפטרת משום ערוה,
 79 והשאר פטורות משום צרות ערוה.
 80 דוחה הגמרא תירוץ זה: קא טעי רבא פארבעה וזני שבברייתא,
 81 וסבר שכונת הברייתא היא לאופן שכל אחד משני האחים נשא
 82 כל אחת מארבעת זוגות אלו, שתי אחיות, אשה ובתה, אשה ובת
 83 בתה, ואשה ובת בנה וצירור דו. ולא יתכן לפרש כן מכמה סיבות.
 84 חדא, ד'א' או' קתני – שהרי בין המקרים המנויים בברייתא
 85 כתובה התיבה 'או' ובהכרח שהם מקרים נפרדים. ועוד, שאם כן
 86 רבי שמעון פוטר פארבעתו מיבעי ליה לברייתא לומר, שהרי
 87 נשואים הם לארבעה זוגות השניים בברייתא. ועוד, הלא תניא,
 88 שני אחים הנשואים לשתי אחיות ונפלו נשותיהן לפני אחיהם
 89 השלישי, רבי שמעון פוטר בשתייהן מן החליצה ומן הייבום. שפוטג
 90 (ויקרא יח טו), ואשה אל אחתה לא תקח לצרר, ומכאן שפוטג
 91 שזקוקו שתי אחיות לאותו אדם ונעשו צרות זו לזו בזיקה, לא היא
 92 לך ליקוחין אפילו פאחת מהן. ואם זיקה ככנסה' הלא השניה
 93 נפטרת משום קרובת זקוקתו, ומדוע לא תתייבם הראשונה.
 94 מתרצת הגמרא: אלא אמר רב אשי, אי דמתו שני האחים ונפול
 95 ונפלו שתי האחיות בזה אחר זה, הרי נמי שהראשונה מתייבמת
 96 והשניה פטורה. אלא הךא נמי עסקינן, דמתו שני האחים ונפול
 97 שתי האחיות בבת אחת וצירור ה, ובאופן זה נעשו שתייהן צרות זו
 98 לזו בזיקה ונפטרות. ורבי שמעון סבר לה כרבי יוסי הגלילי בבכורות
 99 (פא), דאמר שאפשי לצמצם ולקבוע על פי ראות עינינו ששני
 100 מקרים אירעו בבת אחת ממש.
 101 רב פפא חולק על רבי אושעיא בביאור שיטת רבי שמעון: רב פפא
 102 אמר, רק במקום שייבם שמעון את רחל אשת ראובן ואחר כך נולד
 103 לוי, פליג רבי שמעון על חכמים ומתיר אותה ללוי, משום
 104 שכשנולד מצאה בהיתר. אבל במקום שנולד לוי ואחר כך ייבם
 105 שמעון את רחל, לא פליג רבי שמעון, ומודה לחכמים שאסור לוי
 106 ברחל לאחר מיתת שמעון. ולעולם תרווייהו ו-שתי המשניות, גם
 107 משנתנו המדברת בייבם ולבסוף נולד וגם המשנה הקודמת
 108 המדברת בנוולד ולבסוף ייבם, לרפנן איצטריד לשנותן. ואכן קל
 109 וחומר הוא, אם בייבם ולבסוף נולד אוסרים חכמים כל שכן שיש
 110 לאסור בנוולד ולבסוף ייבם, ומכל מקום בדרך לא זו אף זו קתני
 111 להו, שלא רק בנוולד ולבסוף ייבם אוסרים חכמים, אלא אף בייבם
 112 ולבסוף נולד.
 113 מוכיחה הגמרא: תניא בברייתא פויתיה דרב פפא, ותיביתא
 114 מברייתא זו על דבריו דרבי אושעיא. שכן שנינו, ראובן ושמעון שני
 115 אחים שהיו בעולם אחר, ואת אחר מהם ו-ראובן בלא ולד, ועמד
 116 שמעון האח השני הוה לעשות מאמר בשרה ובמתו, ולא הספיק
 117 לעשות כה מאמר עד שנולד לו אח ו-לוי, ואחר כך מת שמעון
 118 וצירור ה, הראשונה ו-שרה אשת ראובן ויצאה ונפטרת מיבום

1 מביית אחר, ומביית אחיו למדנו שרק בית אחד הוא בונה ואינו
 2 בונה שני בתים, ומייבם רק אחת מנשות המת. וכן ליבומי חדא
 3 ואיפטר איך – לייבם אחת והשניה תיפטר לא ראוי, משום דדלמא
 4 אין זיקה ככנסה, ואף מאמר אינו קונה, ונמצא דהוה להו שתי
 5 יבמות תקאות משני פתים, שרבקה נופלת לו משמעון ושרה
 6 מראובן, ואין זו נפטרת ביבום של זו. מסיק רב יוסף את קושייתו:
 7 אלקא אפילו על ידי מאמר מספקא ליה לרבי שמעון האם שרה
 8 נחשבת ככנסה לשמעון, וכל שכן שבזיקה לבדה אין היא נחשבת
 9 כודאי כנסתו, ואם כן איך התיר בנוולד ואחר כך ייבם משום
 10 שזיקה ככנסה.
 11 סברה הגמרא לתרץ: וכי תימא, מדאורייתא הרי נמי דמייבמא חדא
 12 ומפטרא חדא, ומשום שזיקה ככנסה' שתיהן באות מבית אחד,
 13 ורק מדרבנן הוא דאסור לשניה להנשא לאחד מן השוק בלא
 14 חליצה, נזירה משום שפא יאמרו שתי יבמות תקאות משני פתים,
 15 חדא מייבמא ואיך מייבמא בלא פלום. שכן אף שהיא ככנסה
 16 לשמעון מחמת הזיקה, מכל מקום היא נראית עדיין כאשת ראובן,
 17 ואם נפטרה על ידי יבום אשת שמעון, יבואו לפטור את השניה
 18 גם במקום שלא נזקקה אשת הראשון לשני מעולם. דוחה הגמרא:
 19 והא מעמא דרבי שמעון האוסר את השניה ביבום אינו משום זיקה
 20 ככנסה, אלא משום מאמר וקא לאו מאמר הוא – שהסתפק האם
 21 מאמר קונה ביבמה או לא. כדתניא, אמר רבא רבי שמעון לרבנן, של
 22 ממה נפשך מותרת שרה בעלת המאמר ללוי, שהרי אם מאמרו של
 23 השני ו-שמעון מאמר, הרי לוי את אשת השני הוא בועל, ואם
 24 מאמרו של שני אינו מאמר, הרי את אשת הראשון ו-ראובן הוא
 25 בועל. ומשמע שרק משום המאמר היא כאשת שמעון ולא משום
 26 הזיקה.
 27 אמר ליה אבי יוסף, וכי לא שני לך – וכי אינך מחלק בין זיקת
 28 יבם אחד לזיקת שני יבמים, דלמא כי אמר רבי שמעון זיקה ככנסה
 29 דמא' רק ביבם אחר, אבל ביבמה הנופלת לשני יבמין לא אמר זיקה
 30 ככנסה. ועל כן במשנה של שלשה אחים, לאחר מיתת ראובן אין
 31 אשתו נחשבת ככנסת שמעון לפי שהיא זקוקה גם ללוי. ומשום
 32 כן בלא מאמר שמעון אינה נופלת ללוי אלא מראובן בלבד.
 33 השיבו רב יוסף: ומי שני ליה – וכי יש הבדל לרבי שמעון בין יבם
 34 אחד לשני יבמים, והתניא, כלל אמר רבי שמעון, כל שהלידה של
 35 האח השלישי קודמת לנשואין ו-ליבום של אשת הראשון לאח
 36 השני לא חולצת היא ולא מתייבמת לשלישי, אבל אם היו הנשואין
 37 שלה לאח השני קודם ללידה של השלישי, הרי היא או חולצת או
 38 מתייבמת לשלישי לאחר מיתת השני. מאי לאו ו-האם לא מדובר
 39 אפילו ביבם אחר שהיה בעולם בשעת מיתת הראשון, ובכל זאת
 40 קתני שאם נולד השלישי ואחר כך ייבם השני הרי היא לא חולצת
 41 ולא מתייבמת לשלישי, ואין אומרים שמחמת הזיקה הרי היא כבר
 42 ככנסה לשני אף קודם שייבמה.
 43 מתרצת הגמרא: לא ביבם אחד חילק רבי שמעון בין ייבם ולבסוף
 44 נולד לנוולד ולבסוף ייבם, אלא רק בשני יבמים וצירור א, שהיו הם
 45 שלשה אחים ומת אחד מהם, ואחר כך נולד אחיהם הרביעי, קודם
 46 שייבם אחד מהם.
 47 דוחה הגמרא: אבל ביבם אחר מאי דינה, וכי הרי נמי שהיא או
 48 חולצת או מתייבמת גם למי שנולד קודם שייבמה היבם. הלא אי
 49 הרי, אדתני רבי שמעון אמר נשואין קודמין ללידה או חולצת או
 50 מתייבמת, לילפוג וליתני פרידה – היה לו לחלק אף בלידה שקדמה
 51 לנישואין, ולומר, פמה דבריהם אמורים שהיא אסורה לשלישי, בשני
 52 יבמים, אבל ביבם אחר אף אם נולד השלישי קודם יבום השני או
 53 חולצת או מתייבמת לו.
 54 מתרצת הגמרא: פולח – כל הברייתא בשני יבמין קמורי, ועל כן
 55 לא חילק רבי שמעון אלא בין ייבם ולבסוף נולד לבין נולד ולבסוף
 56 ייבם.
 57 שוב דוחה הגמרא: ואלא ו-אם כן מאי כלל' שאמר רבי שמעון,
 58 שמשמע מזה שכלל קבוע הוא בין ביבם אחד ובין בשני יבמים.
 59 ועוד מהיבם רב אושעיא על רבי אושעיא, הלא שנינו בברייתא,

16 למרות ש"מיד בעלייתו לשם דוחה בשתי ידיים...⁵⁹ בכל
 17 זאת, העובדה שמתעוררות אצלו מחשבות כאלה, מוכיחה
 18 שהוא עדיין לא קיים את השבועה "תהי צדיק"⁶⁰, ולפיכך
 19 עליו לעשות תשובה.
 20 ועל-אחת-כמה-זכמה אמורים הדברים כלפי כאלה
 21 שהם למטה מדרגת בינוני – שהרי אף-על-פי ש"מידת
 22 הבינוני היא מידת כל אדם ואחריה כל אדם ימשוך"⁶¹,
 23 בכל זאת ידוע⁶² האיחול הלבבי "הלואי בינוני" – אשר
 24 אצלם צריכה להיות תשובה וטהרה על חטאים כפשוטם,
 25 כדי שיוכלו אחר-כך לעבוד את עבודת ה' כדבעי⁶³.
 26 ובאמצעות עבודת התשובה של פרשת פרה מגיעים
 27 מיד לפרשת החודש, ש"אין מפסיקין בין פרה להחודש"⁶⁴,
 28 כי ענינה של פרשת החודש הוא "החודש הזה לכם",
 29 חודש הגאולה⁶⁵ ובאמצעות עבודת התשובה של פרשת
 30 פרה נגרם ש"ומיד (ללא שום הפסק) הן נגאלין"⁶⁶, "בניסן
 31 עתידין ליגאל"⁶⁷, בקרוב ממש.

(משיחת ומאמר מוצש"ק פ' פרה תשל"ח, שיחת ש"פ החודש
 תשכ"ד)

1 אפילו אצל צדיק⁶⁶, העובדה שהוא "יש מי שאוהב"⁶⁷,
 2 ויש לו בחירה חפשית לעשות ח"ו נגד רצון ה', מוכיחה
 3 שהוא מציאות שאיננה מאוחדת לחלוטין עם אלקות, יוצא
 4 מכך, שגם בעבודתו של הצדיק משולבת מציאות עצמית.
 5 לפיכך נזקק גם צדיק לטהרה של פרה אדומה, עליו
 6 "להיטהר" מהרגשה של מציאותו העצמית באמצעות
 7 התשובה – המרירות על כך שהוא מציאות שאיננה בטלה
 8 לחלוטין לאלקות. דוקא באמצעות עבודת התשובה, ועד
 9 לאופן שהוא מבטל את מציאותו העצמית, יכולה להתקיים
 10 אצלו אחר-כך העבודה של "אוכלי הפסח", עבודה באופן
 11 של פסח (פסיחה) ודילוג, עד שהוא "אוכל" זאת, כביכול,
 12 והדברים נעשים "דם ובשר כבשרו"⁶⁸.

ח.

עבודת התשובה מסוג זה מכוונת לכולם, ומקרכת את הגאולה

13 כל האמור לעיל הוא אפילו לגבי צדיק, ועל-אחת-
 14 כמה-זכמה שעבודת תשובה זו, של פרה אדומה, צריכה
 15 להתקיים אצל בינונים, שיש להם הרהורי עבירה וכו'⁶⁹.

(63) ראה תניא פ"ז. תשובות וביאורים (קה"ת תשל"ד) סי' ז*.
 (64) ירושלמי מגילה שם.
 (65) ראה שמור"ר פט"ו, יא. ועוד.
 (66) רמב"ם הלי' תשובה פ"ז ה"ה.
 (67) דעת ר"י ר"ה יא, רע"א. וכן סתם בשמור"ר שם. וראה אוה"ת בא
 ע' רנט. רעא.

(56) ראה בכ"ז לקו"ש [המתורגם] ח"ט ע' 216 ואילך, וש"נ.
 (57) ראה תניא פל"ה, לו.
 (58) תניא פ"ה.
 (59) תניא ספ"ב.
 (60) ראה שם פ"ד.
 (61) שם רפ"ד.
 (62) בית רבי ח"ב פ"ח הערה א' (הב').

(* אגרות קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א ח"א ע' נ' פה ואילך. המו"ל.)

המשך ביאור למס' יבמות ליום שישי עמ' ב

10 אחד, שאין מצות יבום אלא במי שיש עליה זיקת יבם אחר, ולא
 11 באשה שיש עליה זיקת שני יבמין. אבל חייבות הן בחליצה, שהרי
 12 מן התורה אין המאמר קונה כלל, ואין שרה אלא אשת ראובן
 13 בלבד, ונמצא ששרה ורבקה באות משני בתים שונים, וכל אחת
 14 מהן צריכה חליצה בפני עצמה. רבי שמעון אומר, מייבם לאיוו מהן
 15 שירצה, וחולין הוא לשניה וראה ציור) מחמת הספק. שכן יבומי
 16 תרין הו – לייבם את שתיהן לא הותר ללוי, משום דדלמא יש זיקה,
 17 ונמצא ששתיהן נשי שמעון, והווי שתי יבמות הפאות

1 מייבומה, היתה נעשית אשתו לגמרי, והיתה נופלת לפני לוי ליבום
 2 רק ממנו, ואילו לא היה עושה בה מאמר, היתה עדיין תחת זיקת
 3 ראובן ונופלת ללוי רק מראובן. אך מאחר שעשה בה שמעון
 4 מאמר הקונה רק מדרבנן, הרי היא נחשבת כקנויה לשניהם
 5 ונחשבת כאשת שני מתים שנופלת לאחיהם מחמת שניהם. ואם
 6 נפלה ליבום יחד עם רבקה אשת שמעון, אסרו חכמים לייבם את
 7 שתיהן משום גזירה, שמה יאמרו שאף שתי יבמות הנופלות מבית
 8 –(מאח) אחד שתיהן מתייבמות. והסמיכו דבריהם על מה שנתאמר
 9 (דברים כה ה), זיקת אחר מהם וגו' יבמה יבא עליה, ומשמע מ'ומת

המשך ביאור למס' יבמות ליום שבת קודש עמ' א

6 פעולמו, ואילו רבקה השניה חולצת ולא מתייבמת ללוי. שכן מאמר
 7 קונה ביבמה במקצת, ועל כן נחשבת רבקה צרת ערוה של לוי
 8 לחומרא לאוסרה ביבום, אבל אינו קנין גמור לפוטרה אף
 9 מחליצה.

1 וחליצה משום שלגבי לוי היא אשת אחיו שלא היה פעולמו, ושניה
 2 –(רבקה אשת שמעון) או חולצת או מתייבמת ללוי. ואם עשה כה
 3 שמעון בשרה מאמר, ואחר כך נולד לוי האח השלישי וציור ז), או
 4 שנולד לו אח, ואחר כך עשה כה שמעון מאמר ואחר כך מת, שרה
 5 הראשונה יוצאה ונפטרת מלוי משום שהיא אשת אחיו שלא היה

במות דף יט עמוד ב תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עוז והדר" (ליום שבת קודש) ריא

משום דגמרי מאמר מקדושי דעלמא, שהרי אף הוא נעשה בכסף
או בשטר כקידושי אשה, מה קדושי דעלמא אינם קונים אלא
מדעתה, אף קדושי דייבמה אינם קונים אלא מדעתה. מוסיפה
הגמרא לפרש: גמרי קמיפלגי, מר ו-רבי קבר, מילי דייבמה ממילי
דיבמה הנה ליה למילף – יש ללמוד ענייני יבמה מענייני יבמה, ועל
כן יש לדמות מאמר יבמה לביאת יבום של יבמה שקונה אף בעל
כרחיה. ומר (-חכמים) סבר, מילי דקדושי ממילי דקדושי הנה ליה
למילף – יש ללמוד ענייני קידושי מענייני קידושי, ועל כן יש
לדמות קידושי מאמר לקידושי אשה בעלמא שאינם אלא
מדעתה.
הגמרא חזרת לפרש את דברי רבי שמעון בברייתא לעיל: עשה
בה השני באשת הראשון מאמר, ואחר כך נולד לו אה, או שגולד
לו אה ואחר כך עשה בה מאמר, ומת, ראשונה יוצאה משום אשת
אחיו שלא היה בעולמו, ושניה חולצת ולא מתייבמת. רבי שמעון
אומר, בייאתה או חליצתה של אחת מהן פוטרת צרתה. שואלת
הגמרא: דברי רבי שמעון אלו אהייא קאי – על איזה אופן נאמר.
אלימא גולד לו אה ואחר כך עשה בה מאמר, ועל כך אמר רבי
שמעון שאם לוי ייבם או חלץ את רבקה אשת שמעון נפטרת אף
שרה בעלת המאמר בכך, הרי לא יתכן לומר כן, דהא אמרת,
שגולד ולבסוף ייבם לא פליגי רבי שמעון, ומודה ששרה נאסרת
לעולם על לוי, ואם כן מדוע מותרת לו רבקה אשת שמעון, הלא
אם מאמר קונה נעשית רבקה צרת אשת אח שלא היה בעולמו
ואסורה עליו, וכן אינה צריכה חליצה כלל.
משיבה הגמרא: אלימא דברי רבי שמעון נאמרו אעשה בה מאמר
ואחר כך נולד לו אה, שממה נפשך מותרת לו רבקה. שכן אם
מאמר קונה קנין גמור אף שרה מותרת לו כדן ייבם ולבסוף נולד,
וכמו כן נפטרת שרה ביבום וחליצת רבקה כדן שתי יבמות הבאות
מבית אחד. ואם מאמר אינו קונה כלל ושרה אסורה עליו משום
אשת אח שלא היה בעולמו נפטרת מיבום וחליצה, בין כך מותרת
לו רבקה, שהרי אינה צרתה של שרה כלל. ומה ששינו בברייתא,
שאם חלץ לשרה בעלת המאמר לא נפטרה רבקה הצרה שהיא
אשת שמעון, מאי טעמא, משום דהוא הצרה חייבת בנדאי ביבום
וחליצה, שהרי היא אשת אחיו השני שהיה בעולמו, ואילו בעלת
מאמר אינה חייבת בחליצה אלא מקספי, שהרי שמא מאמר אינו
קונה, ונמצא שהיא פטורה משום אשת אח שלא היה בעולמו
וחליצתה אינה חליצה. ועל כן אין פסוק חליצה של בעלת המאמר
מוציא מדין נדאי חיוב של אשת השני ופוסט אורת.
הגמרא חוזרת לבאר את מחלוקתם של רבי שמעון וחכמים באשת
אחיו שלא היה בעולמו: ותיב (-ישב) רב מנשה בר יבדי קמיה
(-לפני דרב הונא, ותיב וקאמר, מאי טעמא דרבי שמעון המתיר
את שרה ללוי לאחר שייבמה שמעון ומת. תמה רב הונא: מה
שאלה היא זו מאי טעמא דרבי שמעון, הלא הוא עצמו פירש את
דבריו, דקאמר בטעמא שהיא מותרת ללוי הואיל ובה ומצאה
בהיתר, ולא עמדה עליו שעה אחת באיסור. שהרי כשנולד לוי כבר
היתה אשת שמעון וכבר בשעת נפילתה מהראשון, ונמצא
שמעולם לא נאסרה עליו בשעת נפילה, ואינה בכלל דין 'כל יבמה
שאין אני קורא בה בשעת נפילה יבמה יבוא עליה אסורה עליו
עולמית'.
חזר רב מנשה ופירש את שאלתו: אלימא מאי טעמא דרבנן האסורים
אותה על לוי אף בייבם ולבסוף נולד, והרי יימיו לא עמדה לפניו
כשהיא עדיין תחת זיקת ראובן בעלה הראשון, ולמה תיאסר עליו
בנפילה השניה במיתת שמעון. והשיב: טעם חכמים הוא משום
דקאמר קרא (דברים כה ה) 'ולקחה לוי לאשה ויבמה, ומכאן שאף לאחר
שייבם אותה שמעון עדיין יבומים היאשונים עליה – עדיין נמשכת
בה זיקת ראובן בעלה הראשון. ומשום כך הרי היא בכלל כל יבמה
שאין אני קורא בה בשעת נפילה 'יבמה יבוא עליה' (שם) היא
אסורה על יבם זה לעולם, ואף לאחר שתתחדש בה נפילה שניה
מכאן מיתת שמעון.
מקשה הגמרא: אלימא הא דתנן להלן (לח), לאחר שגנפה היבם הרי
היבמה היא פאשתו לכל דבר. ואמר רבי יוסי בר חנינא (לט), מלמד

רבי שמעון אומר, אם עשה שמעון מאמר בשרה אשת ראובן ומת,
ביאתה או חליצתה של אחת מהם על ידי לוי פוטרת את צרתה מן
היבום ומן החליצה. ואין זה אלא כשחלץ לוי לרבקה אשת
שמעון, שכן אם מאמר קונה קנין גמור, הרי שרה נחשבת אשת
שמעון גמורה, וכשתי יבמות הבאות מבית אחד הן שבחליצת
האחת נפטרת חברתה, ואם אין המאמר קונה בין כך נפטרת שרה
מחליצת לוי, שהרי נולד קודם יבומי של שמעון, ואסורה עליו
באיסור אשת אח שלא היה בעולמו. אבל אם חלץ לשרה בעלת
מאמר, לא נפטרה רבקה הצרה, כי שמא המאמר אינו קונה ביבמה
ואינה אשת שמעון כלל אלא אשת ראובן שלא היה בעולמו
ואינה נזקקת ללוי כלל, ואין בחליצתה כדי לפטור את רבקה.
ממשיכה הברייתא: ואם גנפה שמעון לשרה ואחר כך מת, ואחר
כך נולד לו האה לוי יצויר אה, או שגולד לו האה לוי ורק אחר כך
גנפה שמעון לשרה ומת יצויר ב, שתייהן פטורות מן החליצה ומן
הייבום. באופן הראשון שתייהן פטורות משום שלא היה לוי
בעולמם של ראובן ושמעון, ובאופן השני שרה שהתייבמה
לשמעון פטורה משום שהיא אשת אח שלא היה בעולמו של
בעלה הראשון, ורבקה פטורה משום שהיא צרת ערות אשת אח
שלא היה בעולמו. ואם גנפה שמעון לשרה, ואחר כך נולד לו האה
לוי, ואחר כך מת שמעון, ולו אשה אחרת מלבדה, שתייהן פטורות
מן החליצה ומן הייבום – שרה פטורה משום אשת אח שלא היה
בעולמו, ורבקה משום שהיא צרתה. דברי רבי מאיר. ורבי שמעון
אומר, הואיל וכשנולד לוי קא ומצאה לשרה בהיתר, כשכבר פקעה
ממנה זיקת ראובן והיא תחת אישות שמעון, ונמצא שלא עמדה
עליו שעה אחת באיסור אשת אח שלא היה בעולמו, לפיכך מייבם
לאיזו מהן שייצאה, או חולץ לאיזו מהן שייצאה, והשניה נפטרת
ביבום וחליצה אלו.
מסיקה הגמרא את ראייתה: הא קא דסיפא שאם כנס שמעון את
שרה ואחר כך נולד לוי שתייהן פטורות מן החליצה ומן היבום,
למאי קתני לה – להודיע את כוהו של מי נאמרה. אלימא דרבי
מאיר קתני לה, ולהשמיענו שפוסט אף באופן זה מחליצה וייבום,
מקרי (-מכיוון) שלא שני ליה (-אין הבדל) לרבי מאיר בין ייבם ואחר
כך נולד לבין נולד ואחר כך ייבם, והוא אוסר בשניהם, אם כן
לעריבניה ולתניניה – היה לו לערב ולשנות יחד 'כנסה ומת ואחר
כך נולד לו אה, או נולד לו אח ואחר כך כנסה ומת, או כנסה ונולד
לו אח ואחר כך מת, שתייהן פטורות מן החליצה והייבום, ולמה
חילקן לשתי בבות, ואמר על כל אחת מהן 'שתייהן פטורות מן
החליצה והייבום. אלימא לאו (-אלא ודאי) הסיפא באה ללמדנו על
שיטת רבי שמעון, ולהשמיענו שרק ייבום ואחר כך נולד פליגי רבי
שמעון ומתיר, אבל בגולד ואחר כך ייבם לא פליגי, אלא מודה
לדברי רבי מאיר שהיא אסורה. מסיקה הגמרא: אכן שמע מנשה
כדברי רב פפא שלא התיר רבי שמעון אלא בייבם ולבסוף נולד.
הגמרא חוזרת לדון בדברי הברייתא שהובאה לעיל: אמר מר, עמד
השני לעשות מאמר ביבמתו, ולא הספיק לעשות מאמר ביבמתו עד
שנולד לו אה, ומת, ראשונה יוצאה משום אשת אחיו שלא היה
בעולמו, ושניה או חולצת או מתייבמת. שואלת הגמרא: מאי עמד,
ומאי לא הספיק, הלא אי עמד עמד – אם עשה מאמר עשה, והרי
היא כאשתו לחומרא, ואי לא עמד מאמר לא עמד, ומה משמעות
היא לכך שעמד לעשות מאמר ולא הספיק לעשותו.
משיבה הגמרא: אלימא כוונת הברייתא היא, ש'עמד' לעשות בה
מאמר מדעתה, ולא הספיק לעשותו מדעתה אלימא עשה בעל
כרחיה, ובאה להשמיענו שבאופן זה אינה מתקדשת לו כלל עד
שיעשה בה מאמר מדעתה, והשניה אף מתייבמת. ודלא קרבי
הסובר שמאמר קונה אפילו בעל כרחיה של היבמה. דתניא, העושה
מאמר ביבמתו שלא מדעתה אלא בעל כרחיה, רבי אומר, קנה
אותה. והקמים אומרים, לא קנה אותה.
הגמרא מפרשת את סברת מחלוקתם: מאי טעמא דרבי שמאמר
קונה אף בעל כרחיה, משום דגמרי דין מאמר מדין בייאתה דייבמה. מה
ביאתה דייבמה קונה אף בעל כרחיה של היבמה, אף קדושי דייבמה
קונים אף בעל כרחיה. ודננן סוברים שמאמר אינו קונה בעל כרחיה